

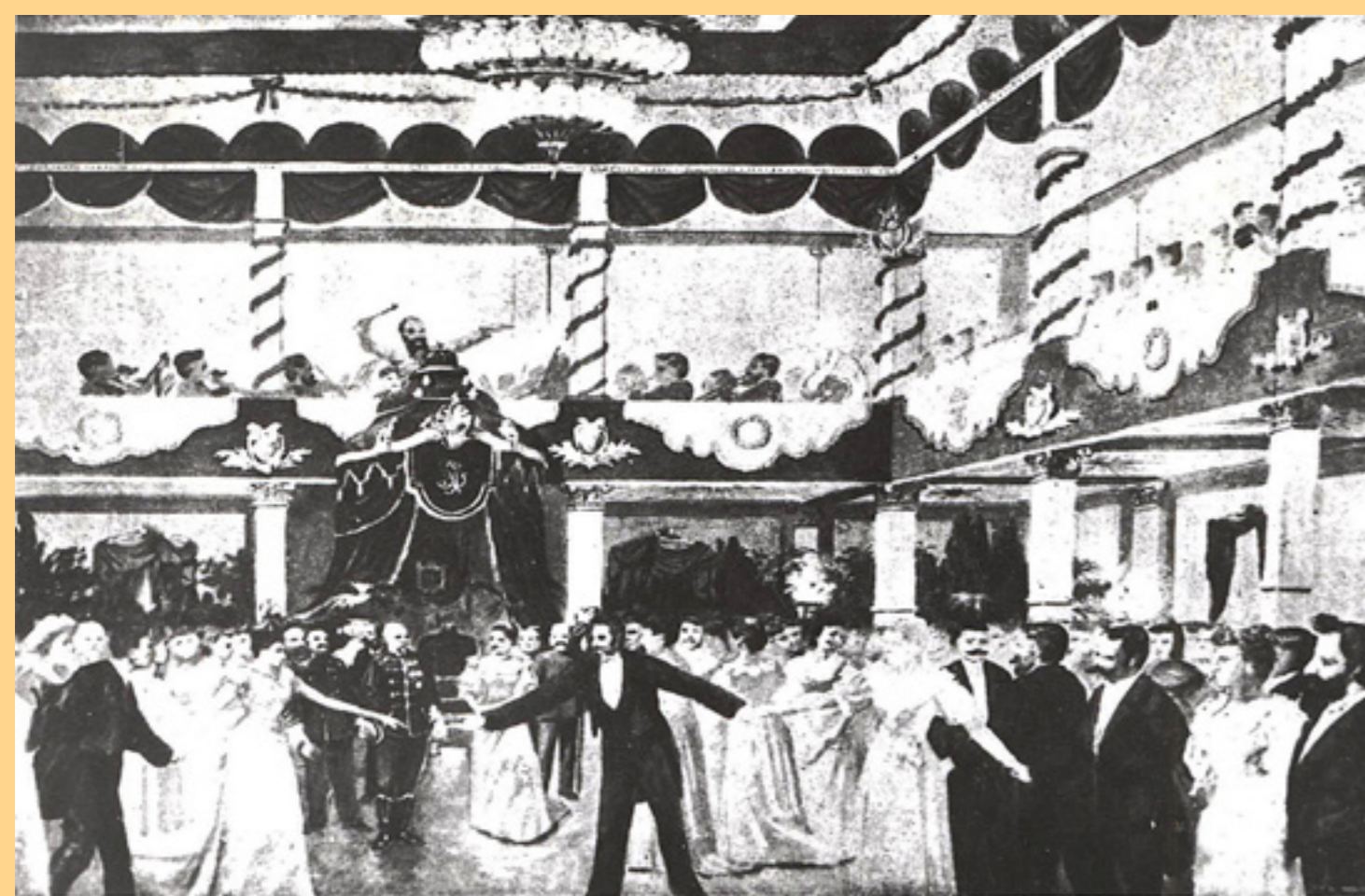
Dvorski i društveni plesovi

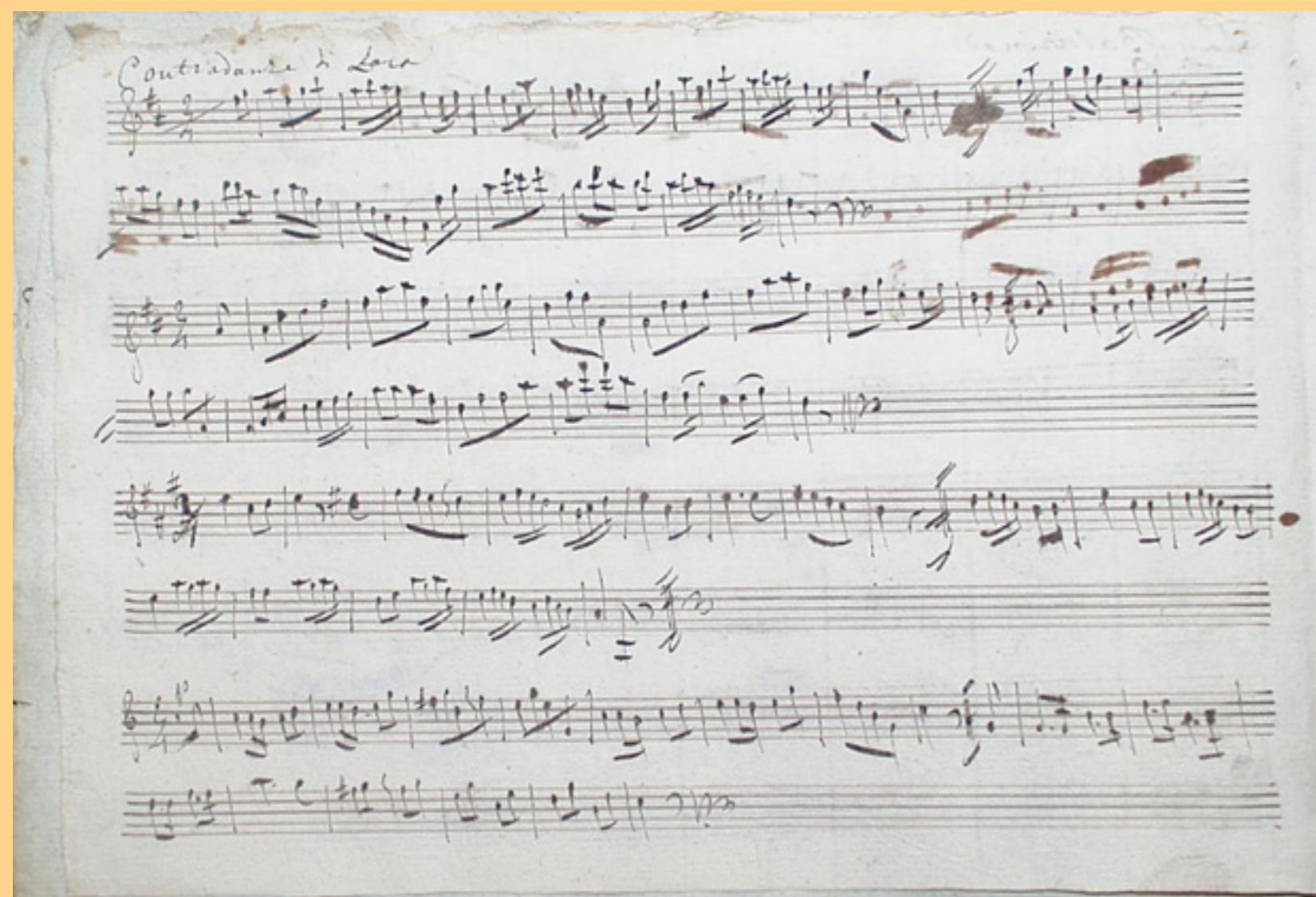
Israhel van Meckenem Jr: Ples na dvoru kralja Heroda

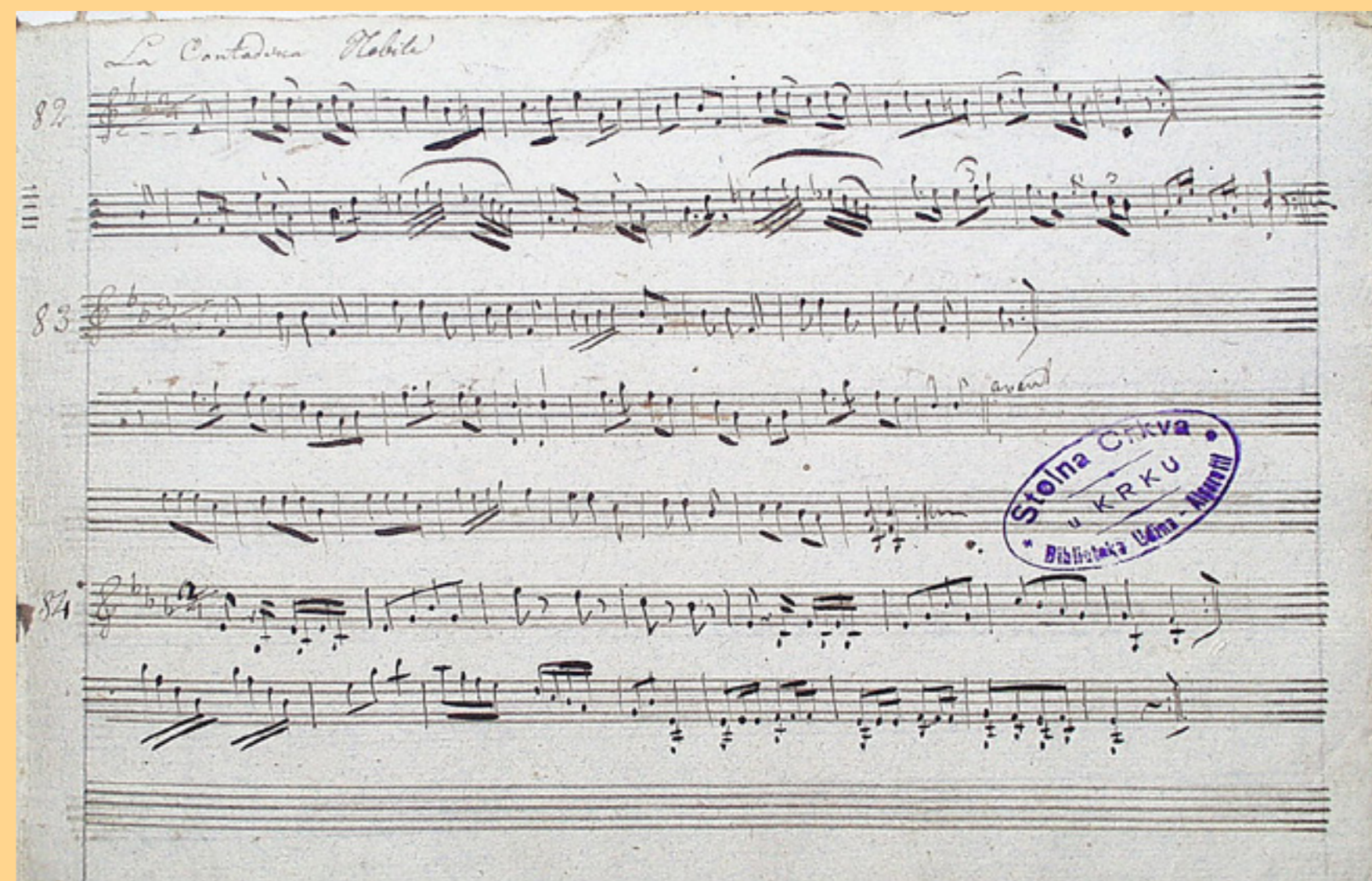
Jean-Antoine Watteau: Seoski ples

Na plesu grada Zagreba u Zagrebačkoj Preporodnoj dvorani

Contradanza di Zara (zbirka Udina-Algarotti, Zagreb HGZ)

La Contradanza Nobile (zbirka Udina-Algarotti, Zagreb HGZ)

Povijesni razvoj dvorskih plesova seže još u doba srednjega vijeka. Tada su plesovi bili kolektivni, a plesači su, držeći se za ruke, koračali u nizu ili kružno uz pjevanje balada ili instrumentalnu pratnju. Među prvim društvenim plesovima bili su francuski *branle* i *farandole*, koje su parovi odmjerenim koracima plesali u krug. Javlja se i ples u troje pod nazivom *estampa*, gdje jedan plesač pleše s dvije plesačice. U doba renesanse među pukom veliku su popularnost uživali plesovi *saltarello* i *allemande*. Omiljeni dvorski ples bio je *basse danse*, koji se osobito njegovao u Francuskoj, a zapravo je nastao na jugu Italije. Riječ je o koračnom plesu mirnih i odmjerenih kretnji. U 15. stoljeću u modi su bili i plesovi sjeverne Italije poznati pod nazivom *balli*. Pretpostavlja se da su se iz njih na francuskim dvorovima kasnije razvili *balletti* (balet). Početkom 17. stoljeća i pojavom baroka izumiru *bassa danse*, *saltarello* i *allemanda*, a javljaju se novi plesovi: španjolski *pavana*, *gaillarde* i *volta* te francuski *gavota* i *courante*. Najpoznatiji dvorski ples do početka 19. stoljeća bio je *menuet*. Prvotno se izvodio u brzom tempu, a od polovine 18. stoljeća polaganije i s raznim plesnim figurama. Krajem 18. stoljeća u Engleskoj bilježimo *country dances*, koje su Francuzi preoblikovali u salonske plesove *quadrillie*.

Najstariji ples poljskog dvora bila je *poloneza*, a njime su započinjale sve elitne plesne priredbe. U 19. stoljeću rado se plesala *mazurka*, nazvana po istoimenoj pokrajini u Poljskoj. Najveću popularnost uživao je *valcer*, koji je osvojio ne samo Beč nego i mnoge druge europske gradove, te ostao popularan do danas. U većini ovih plesova uživali su i plesači u hrvatskim gradovima i dvorovima.